

5L

LOOV LOODUS LOOMISEKS LOODUD LINNAS

KÜSIMUSED JA VASTUSED

(DETSEMBER 2024/25)

1. Mis seened on meie parimad talvised söögiseened? Nimeta need.

Vastus: Sametkõrgesed – puidu-sametkõrges, soome sametkõrges, valkjas sametkõrges

2. Legendi järgi sai Ungru krahv Otto Reinhold Ludwig von Ungern-Sternberg pururikkaks. Kuidas ta sai pururikkaks?

Vastus: Ehtas valemajaka, mille abil meelitas laevu madalikule. Laevade lastid olevat ta röövinud.

3. Milleks on läbi aegade kasutatud adru?

Vastus: Põldude väetamiseks, ehitusmaterjalina, loomatoidu ja -allapanuna, ravimina (adrust sai joodi), soodat ja potast sisaldavat adrutuhka kasutati klaasitööstuses

4. Mulgi puder kanti UNESCO vaimse pärandi esindusnimekirja. Mis on pudru põhikomponendid? Vastus: Kartul, kruubid ja liha

5. Temufi teater tõi lavale lastelavastuse menuka multifilmi ainetel. Mis lavastuse/mis multifilm? Vastus: Must ja valge koer

6. Kui kaua kestis Viljandist pärit jalgpalluri Ragnar Klavani profijalgpalluri karjäär? Vastus: 24 aastat

7. 2025. aasta seen on? Vastus: Seeneriiki esindab 2025. aastal terve seeneperekond, juurepessu perekond

8. O³ Plii on laiatoimega mürgine element. Pliihaavlid on keelatud veelindude küttimisel ning veekogudel ja märgaladel jahipidamisel. Samas on pliid sisaldavad kuulid meil endiselt kasutusel. Mürgise metalliga saastunud liha võib sattuda ka inimese toidulauale. Millised on esmased pliimürgistuse mõjud?

Vastus: Esmased mõjud võivad olla väga üldised, väsimus, kõhuvalu, peavalu, kahjustab südame veresoonkonda, võib tekitada vähkkasvajad.

- 9. O³ Saarmas on kaitsealune liik. Rail Balticu ehitusel peab arvestama saarmate elu- ja sigimisaladega. Kui lai on soovituslik kunstlik kallasrada sildade all, et saarmas saaks vabalt liikuda?**

Vastus: Kaks meetrit

- 10. O³ Kägu ja raudkull on välimuselt väga sarnased. Teaduse keeles nimetatakse sellist nähtust mimikriks. Mis vanarahvas käo ja raudkulli sarnasuse kohta ütles?**

Vastus: Kevadel kukulind, sügisel kanakull.

Vastused leidis november-detsember ajakirjast Eesti Loodus (6/2024), ajalehest „Sakala“ nr. 215 (12.12.2024), nr. 217 (14.12.2024), nr. 218 (17.12.2024), ja ERR loodussaatest „Osoon“. 1162. osa, 16.12.2024

<https://jupiter.err.ee/1609542824/osoon> (Jupiterist järelvaadatav).